

## **Posudek vedoucího práce na bakalářskou práci Pavla Charbuského „Sociální kontrola ve virtuální komunitě *League of Legends*“. Praha, Fakulta humanitních studií UK 2014, 41 s. včetně příloh**

Pavel Charbuský se ve své bakalářské práci věnuje problematice virtuálních komunit a uplatňování sociální kontroly ve virtuálním prostředí. Na základě empirického výzkumu komunity videohry *League of Legends*, který realizoval metodou virtuální etnografie, si klade otázku, „jak probíhá sociální kontrola chování aktérů v rámci této virtuální komunity“ (s. 4), přičemž jej zajímají také strategie vymáhání a vyhýbání se sociální kontrole a formy užívaných sankcí.

Samotný empirický výzkum autor zvládl dobře, jak je patrné nejen z popisu jeho metodologie (s. 4-6), ale také z dat prezentovaných v empirické části. Zde je třeba vyzdvihnout, že autor musel pracovat se třemi odlišnými typy dat, aby se mu podařilo získat dostatečně ucelený obraz zkoumané problematiky. To na něj samozřejmě kladlo značné nároky, s nimiž se mu podařilo vypořádat se ctí a jediným drobným nedostatkem, který stojí za zmínku, je nepřiliš transparentní popis výběru témat pro analýzu diskusního fóra. O to více je škoda, že autor k popisu metodologie nepřistoupil v souladu se současnými trendy sociokulturní antropologie více reflexivně a reflexe výzkumu deklarovaná v názvu kapitoly (s. 4), zůstala pouze u deklarace.

Empirická část je zpracována systematicky a s nesporným vhladem, který není způsoben pouze autorovu důvěrnou obeznámeností se zkoumaným prostředím, ale také pečlivým sběrem dat a jejich důkladnou analýzou. Prezentovaná data jsou rozdělena na tři kapitoly, které se věnují jednotlivým složkám, v nichž je sociální kontrola uplatňována, tj. samotné hře (s. 9-19), instituci „herního soudu“ (s.19-24) a fóra dedikovaného hře (s. 24-30) a které kopírují výše zmiňované tři zdroje dat. Práce má tak primárně deskriptivní charakter, přičemž zmiňovanou systematickostí při popisu zkoumané reality považují za autorovu velkou devizu.

Samotný deskriptivní charakter práce není nijak na škodu, pokud je detailní popis propojen s teoriemi. Neděje-li se tak současně s popisem a interpretací zkoumané reality, což na bakalářském stupni nelze považovat za samozřejmost, je legitimní učinit tak v závěru. To se však bohužel neděje, mimo jiné i z toho důvodu, že teoretické zakotvení lze označit jako „minimalistické“. Autor teoretické zakotvení výzkumu opírá pouze o několik málo základních titulů, s jejichž pomocí vymezuje virtuální prostředí, sociální kontrolu a naznačuje její specifika ve virtuálním prostředí. Hlubší rozpracování teoretických východisek by autorovi pomohlo v interpretacích získaných dat, např. v rámci závěru, bez teoretické opory totiž autorovi nezbývá než data interpretovat pouze v rámci jich samotných.

S omezeným teoretickým ukotvením je spojeno i v některých případech nedůsledné rozlišování mezi pojmy sociální kontrola a sankce (příp. vymáhání adekvátního chování). Ty totiž autor někdy užívá zástupně, jako v případě s. 24 („Vyhnut se sociální kontrole na Tribunálu ve smyslu změny rozsudku není možné.”)

Po formální stránce je práce zvládnuta dobře, zaznamenal jsem pouze jedinou větu, která v důsledku nedůsledné editace postrádá smysl („Napomáhání nepřátelskému“ ..., s. 19). Sjednocení by si zasloužil poznámkový aparát, zejména forma bibliografických odkazů, ale to je pouhým detailem.

I přes zmiňované nedostatky se domnívám, že práce splňuje požadavky kladené na absolventskou práci. Její limity v oblasti teorie vyvažují pozitiva v podobě detailního a systematického popisu zkoumané sociální reality. Práci proto doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení **velmi dobře**.

V Praze 29. 1. 2014

Mgr. Martin Heřmanský, Ph.D.